

Съвременни чергарстващи цигани кошничари

обуславя отстраняването на дискриминационните мерки.

Просветното издигане на отделни представители на ромите стимулира активността на цялата общност. Израстват първите ромски дейци, които работят с ентузиазъм за издигане на общото културно равнище на своята общност.

След Първата световна война възникват първите цигански хорове и театрални трупи. Активна просветна дейност през 20-те и 30-те години осъществяват ромските читалища в Сливен, София, Шумен, Варна, Лом и други селища на страната.

През 1919 г. в София е основана организацията „Египет“, която съществува до 1925 г., когато е забранена с допълнения към Закона за защита на държавата. *(Припомнете си основните положения на този закон.)* През 1929 г. в софийския квартал „Коньовица“, населен предимно с роми, се създава нова организация „Бъдеше“ („Истикбал“) начело с Шакир Пашов. Организацията издава свой вестник под название „Тербие“ („Възпитание“). След 19-майския преврат през 1934 г. организацията е забранена.

Усилията за издигане на общото културно равнище на ромската общност не дават

значителен социален ефект. В обществото и в масовото обществено съзнание се запазва техният като цяло негативен образ – обстоятелство, което пречи на интегрирането им като пълноценни членове на обществото, в което живеят.

По време на Втората световна война циганите в България изпитват последиците от дискриминационната политика, повлияна от националсоциализма. Те не се споменават изрично в Закона за нацията от 1940 г. *(Каква е същността на този закон?)*, но властта им налага сериозни ограничения.

Забранено им е да посещават централната част на столицата, да се возят в трамваите, получават намалени хранителни дажби. Българската циганоложка Ел. Марушиакова сочи, че според едно разпореждане на властите в Разград от март 1943 г. на българите се раздават по 200 г маслини и 500 г захар, на евреите съответно 100 и 200 г, а на ромите по 50 г. Съвременници си спомнят, че на 19 фев. 1942 г. полицейски части блокират кв. „Факултета“ в София, а всички живеещи там цигани мюсюлмани са подкарани със струи вода от пожарните коли към близката църква, където са „покръстени“ и заставени да приемат български имена.

Съществуват предположения (засега документи не са обнародвани), че правителството е обмисляло възможността за депортиране на циганите заедно с евреите в нацистките концлагери. По същото